

Ročník XVI

březen 2007

číslo 3

když matky

když už matky
vzaly
z tvých kolen
děti
učedníci spali
a nikdo neškemral
o uzdravení

to ses na noc
vracel
do nebe

tak jako my
lidé

Waclaw Oszejca
přeložil František Xaver Halaš

Foto: František Dostál

Úvodem

Americký policista si sám sobě udělil pokutu 235 dolarů a čtyři trestné body za nesprávné předjíždění školního autobusu. Co myslíte, je katolík, protestant, nevěrec nebo blázen? Čech není, jmenuje se Dick Knoebel z města Kewaskum ve Wisconsinu.

Evangelický farář Miloslav Vašina nám ve své přednášce vyprávěl o svých důvodech k podepsání Chaty. Zapomínáme na zrůdnost minulého režimu a na lámání charakterů. Je dobře, že se nevěšelo na kandelábry, ale je životně důležité pojmenovávat zlo (všichni jsme hříšníci), otužovat se proti tlakům a pěstovat si charakter. Stav, ve kterém „padouch i hrdina – všichni jsme jedna rodina,“ vede do záhuby.

Ježíš nebyl poslední nespravedlivě stíhaný. Nešel na kříž za kdejaký hřích, ale pro náboženskou nesnášenlivost a sebejistotu mnoha zbožných.

Připravujeme se na slavení velikonočních svátků.

/v

OTÁZKA NA TĚLO

Znám optimisty, kteří neochvějně očekávají rozkvět církve: opět se naplní prázdné kostely, semináře a kláštery. Nevyvracím jim to, ale domnívám se, že křesťanů bude stále méně. Pro důkazy nepotřebujeme chodit daleko. Je to celosvětový jev. Uvádí se několik příčin, ale tu skutečnou jsem slyšel v nedávné debatě poprvé jasně: vinno je evangelium. Ano, Kristovo evangelium! Jsou to požadavky kázání horského, následování Krista v nesení kříže. Nic z toho pro dnešní změkčilé přecitlivělé zlenivělé pokolení hédonistů. Kdepak kříž! Kdepak utrpení poctivého křesťanského života! Vždyť on se dá žít i v pohodě a závětrí (viz. na př. arcibiskupa Wielguse). Proč bych měl trpět právě já? – Světci Martinovi se ukázal ďábel v královském rouchu: Já jsem Kristus. Poslouchej mne! A Martin na to: A kde máš Kristovy rány? Poučná legenda! Milý křesťane, Kristův následovníku, kdepak máš rány? Což dnes může někdo žít bez bolestných ran, když vidí, co se děje ve světě, v církvi, v národech, v lidských duších? – Konečně si někdo položil otázku „na tělo“: Proč bych měl být právě já bez utrpení? Jan Rybář

Chceš-li říci pravdu, nejprve si osedlej koně.
indiánské přísloví

„Životy své ochotně dáme na ochranu vlasti a za její svobodu; přísaháme, že budeme druh druhá milovatí, k sobě věrně státi, v nebezpečí se neopouštětí“.

- slova z přísahy (r.1940) československých letců, sloužících za druhé světové války v britském Královském letectvu (RAF)

Ti by nevěřili, že za čas tolik bratrů vydá svého bratra nepříteli donášením. A že tato zrada bude později zlehčována.

Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele.

Jan 15,13

Kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však přijde o život pro mne a pro evangelium, zachrání jej.

Marek 8,35

Kdo je věrný v nejmenší věci, je věrný také ve velké; kdo je v nejmenší věci nepoctivý, bývá nepoctivý i ve velké.

Lukáš 16,10

KDE ZAČALA KŘÍŽOVÁ CESTA

Jak je to možné, že se ti dva nakonec rozešli? Vodili se za ruce, byli jsme na jejich krásné svatbě, mají spolu pěkné děti ...

Zbožní lidé tolik Mesiáše vyhlíželi, v modlitbách se na jeho příchod připravovali ...

Jak to, že byl Ježíš nakonec umučen? Lidmi „z kostela“ (zamilovanými do Mesiáše)! Dobrá, nepoznali v Ježíši Mesiáše, ale co jim Ježíš udělal tak hrozného? Přece všude a každému „dobře činil“. To byli tenkrát lidé o tolik hnusnější než my?

„Mesiáš vás bude ponořovat do Ducha svatého a do ohně“, sliboval Jan, předchůdce Páně (srov. Mt 3,11). O jakém ohni je řeč?

Už Malachiáš o tom mluví. Boží pravda nedrtí, ale tříbí, bělí jako louh, je jako oheň čistící vzácný kov (srov. Mal 3,1-5a). Ale to přece není nic tak drastického.

Není, ale kdo snese pravdu o sobě?

Velice si zakládáme na své nevinnosti a je-li zablácená, hledáme na koho by bylo možno ušpinění svěst.

Ke střetu s pravdou došlo, jen by si nikdo nepomyslel, že reakce bude ze strany těch, kteří se snaží vystříhat i malých hříchů, tak strašlivá.

Jsmo poznamenáni dávnou zatvrdlostí více, než si myslíme. Už první lidé v ráji svá selhání omlouvali a Boha obviňovali, že příčinou jejich selhání je On.

Děsivým způsobem v nás vězí úporná snaha dokázat, že já jsem vlastně nevinný a chudák, já za nic nemohu. (Deně to vidíme v novinách, v televizi.) A Ježíšův příběh ukazuje ve vši nahotě jak my, lidé „zasvěcení“ Bohu (křtem), trpíme stejnou chorobou.

Ježíšův příběh ukazuje nevidanou věrnost Božího přátelství. (Nikdo z nás lidí by nevydržel takový nápor odmítání.)

Ale nepřehlédněme hloubku našeho postižení – abychom se s Bohem nemíjeli.

Sám boží Syn přišel mezi ty, kteří se modlitbami a posty snažili dokázat Bohu, že jsou na Mesiáše připraveni, ale kolikpak lidí jej přijalo? Kolik z těch přesvědčených, že Mesiáš padnou k nohám, jistých si tím, že mu už teď rozumí – přece znají Písmo nazpaměť?

Křížová cesta nezačala zatčením Ježíše. Už za jeho primiční kázání v nazaretském kostelíčku jej linčovali jeho zbožní sousedé.

Ti, kteří byli na vyšší úrovni by se samozřejmě k něčemu tak primitivnímu nesnížili. Ti elegantně přesvědčili sami sebe, že pravdu mají oni a ne ten „potrhlý tesař, který dělá

jen problémy“.

Jejich nesnášenlivost a nenávisť byla ovšem tak veliká, že se nespokojili s nějakým kamentováním. Ježíš jim natolik vadil a natolik odhaloval jejich falešnou zbožnost a touhu po kariéře, že se mu (také pro výstrahu jiným) pomstili prohlášením Nejvyššího církevního soudu o jeho zločinu a nejpotupnější smrtí pro nejtěžší zločince a barbary (římský občan nemohl být ukřižován, např. sv. Pavel).

Je možné, že lidé chodící do kostela mohou být tak tvrdí?

Mnoho zbožných lidí se urazilo nad Ježíšovými slovy a jeho jednáním. Ten, kdo je přesvědčen o své pravdě, pohotově použije účinnou zbraň proti tomu, kým se cítí zahanben. Útok začíná pomluvami. S nesympatií přichází ruku v ruce číhání na chyby toho druhého. Nenajdou-li se, někdo je ochotně vymyslí a ostatní je rádi roznášejí.

Saduceové si zakládali na svém posvěcení pro službu v chrámu a očekávali, že Mesiáš ocení jejich diplomacii s okupační mocností, vezme je mezi nejbližší spolupracovníky, udělí jim prebendy a hodnosti.

Farizeové si zakládali na náboženských znalostech a horlivé zbožnosti. I oni očekávali, že je Mesiáš ocení a odmění. (I apoštolové si dopředu sami rozdělávali ministerstva v nacházejícím božím království.)

Ježíš se nespokojil se znalostmi a věcným

Foto: Marek Šablík

výkonem. Tvrdil, že pro vstup do nebe je nutný charakter, upřímnost a pravdivost.

Také jste si všimli, jak farizeové a saduceové, když viděli, že se Ježíš před jejich autoritou nesklání, propadli nenávisti – stejně jako satan? („Toto všechno ti dám, padneš-li přede mnou a budeš se mi klanět.“)

MEZI PLAVÁČKEM A MARNOTRATNÝM SYNEM

Pohádky jsou pro dospělé. Je v nich mnoho moudrosti. (Ne každou lze vyprávět dětem.) Ta „O Plaváčkovi“ vypráví, jak se králi nepodařilo zbavit se syna; po létech byl vypátrán mezi uhlířovými dětmi.

I my jsme byli nalezeni a i nám bylo řečeno: „Jsi z královského rodu“.

Míváme o tom pochybnosti, možná jako adoptovaný syn uhlíře, i pro nás není jednoduché přijmout novou důstojnost a osvojit si vznešené jednání.

Tady srovnání s pohádkou končí.

K dalšímu poznávání potřebujeme jiný příběh. Nás nikdo „k vodě neposlal“, v něčem jsme spíše marnotratní synové nebo jejich potomci.

Život uhlíře je těžký, jak si má uchovat bílou košilku, když občas pytláči, šlohně ve vesnici slepici, možná i přepadne nějakého pocestného?

Neseme si v sobě zátěž a následky svých úpadků.

Plaváček našel na královském dvoře svou rodinu. Od nich se učil novým způsobům.

/v

Ježíšovo vyprávění o zlých vinařích bylo proroctvím.

Na otázku, jak dopadnou vinaři, kteří zavraždili majitelova syna, odpovídají v Matoušově evangeliu sami posluchači: „Nezaslouží si nic jiného, než trest smrti“.

U Marka a Lukáše o stejném trestu mluví sám vypravěč. U Lukáše se posluchači děsí: **„To snad ne!“**

Pokud věříme, že Ježíšova slova nejsou jen pro židy, ale i pro nás, k našemu poučení a k naší záchraně, pak by nás Ježíšův příběh měl varovat před přeceněním vlastní zbožnosti. Jakkpak asi dopadneme my při setkání s Ježíšem? I apoštolové naráželi svými názory na názory svého Mistra.

Osočování Piláta a Velerady za Ježíšovu smrt by bylo hloupé a povrchní. To přece zloděj křičí, chyťte zloděje. (Mnoho alkoholiků je přesvědčeno, že oni nejsou postižení závislostí. To není následek nemoci, ale hříchu. Takováto slepota se často vyskytuje u všeho provinění. Nacističtí, váleční a komunističtí zločinci a jejich spolupracovníci jsou také postižení přesvědčením, že neublížovali lidem. To je trest a následek našeho hříchu.)

Ježíš přišel pro nás i pro ně: **„Nalomenou třtinu nedolomí a doutnající knot neuhasí, až dovede právo k vítězství.“** (Mt 12,20)

„Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky.“ (Mk 2,17)

/v

Jako zavírovaný počítač ...

Jeden z prvních zahraničních podnikatelů přirovnával na počátku 90. let svou činnost v našem tehdy čerstvém postkomunistickém prostředí k práci na zavírovaném počítači, který není vybaven antivirovou ochranou. A dodával „ještě po letech bude vytvářet nečekané komplikace a účinně brzdit snahy o překonání důsledků rudé totality“. Na jeho přírám jsem si vzpomněl v souvislosti s odhalováním spolupracovníků komunistické tajné policie v řadách českých, slovenských a polských kněží i biskupů. 17 let po pádu komunismu se zaseté viry objevují skutečně kdekoli a také v církvích.

Mohli jsme si myslet, že právě v nich tato dračí setba tolik nepokvete, církve přece byly jediným ne zcela zničeným nepřítelem rudé ideologie v sovětském bloku. Ve skutečnosti vše nasvědčuje tomu, že procento spolupracovníků, abychom cudně obešli výraz kolaborantů, bylo v církvích zhruba stejně vysoké jako v celé společnosti. Je pravda, že dohled nad církvemi patřil k těm nejdůslednějším, ale od koho už lze očekávat větší odolnost vůči takovému dohledu než od mužů, kteří se nemusí starat o rodinu ani o studijní vyhlídky vlastních dětí a kteří se předem po vzoru Ježíšově zřekli kariéry, aby žili v souladu s evangeliem.

Hrouťící se představy o kvalitách představitelů instituce, které vděčí Evropa za tak mnoho, vyvolávají znepokojivé otázky, týkající se úlohy, kterou křesťanství hraje nebo kterou by mělo hrát v evropské společnosti dnes.

Oddaní poddaní

Desítky let po liturgické reformě, provedené 2. Vatikánským sněmem, přetrvává v našem způsobu slavení mše svatě řada drobných, ale pro naši situaci příznačných zvyklostí, které dohromady opravdu působí jako ona příslovecná železná košile. Jedním z těchto zvyků, byť je to zvyk až pokoncilní, ale nikoliv z vůle koncilu zavedený, je zacházení s přímlovami před obětováním. Byly zavedeny jako prostor pro projev přítomných věřících, ale ve většině případů v nich naši laici účinkují jen jako lektoři předem předtisknutých textů. První knižní vydání přímlov vyšlo ještě pod přísným dohledem komunistického dozoru nad církvemi, a tak se v nich skutečné potřeby věřících ani projevit nemohly jinak než v zámlkách a mezi řádky.

Foto: Petra Duchková

Mezitím už máme aktualizovaná vydání a v jednom z nich stojí na datum 4. ledna přímlov s typicky odzbrojujícím úvodem „(Pane učni ať ...“ Na místě nejpovolanějším se tu vytváří dojem, jako by se křesťan ve věcech tohoto světa měl modlit za to, aby Pán Bůh sám nějak zařídil neutěšené poměry, které jsou ovšem v demokratické společnosti úkolem občanů. Druhá část přímlovu je ještě překvapivější a zní „..... aby vládcové dbali dobra svých poddaných“ (!) Jsme-li opravdu doslovně „poddaní“, pak už nám ovšem naše záležitosti může zaříditi jedině vrchnost, případně Pán Bůh, který učiní vrchnost ochotnou pečovat o nás.

Dotyčnou bohoslužbu slavilo jedno řeholní společenství a z přítomné dvacítky jeho členů nikdo ani nehnul brvou, když jeden z nich tuto přímlovu četl. Šel jsem se dodatečně přesvědčit, zda v ní ti poddaní opravdu jsou vytištěni, a byli. Knižka byla vydána v roce 2000, tedy po smrti císaře pána. Jeho poddaní mu ale nadále zůstávají oddaní. Nebo je to jen důsledek bezmyšlenkovitosti duchovních naší církve i ve slavení mše svaté? Nevím co je horší, ale sázel bych na první možnost, občanů je totiž u nás jak šafránu. Není pak divu, že přímlovu ke mši svatě jsou psány pro poddané. Vrchnost je vrchnost, i v 3. tisíciletí!

I duchovní jsou jen lidé,

někteří z nich chtějí především nahoru

V souvislosti s odhalováním bývalých spolupracovníků StB v řadách katolického duchovenstva se mnozí ptají: „Proč tihle lidé dnes už aspoň nezáleží někde do ústraní, když

jedna z plačících

to už jsi visel na stromě nového kříže dřevěný jako on
stařenka otírající si oči cípem šátku
zavěsila ti za nohy kvetoucí větvičku
jasmínu

byl totiž květen

a ji hryzlo svědomí pro falešné slzy
na pohřbu sousedky šířila klepy
tak přišla dneska poplakat opravdu
a že i tebe znova pověsili

plakala tedy

i nad sebou

i nad ní

i nad tebou

a jasmín

z ohromného keře pod mezí v zahrádce
nebožky sousedky

utrhla protože voněl tak bíle a nevinně
že ho dávali jen do kostela

a už byla spokojená

že se jí tak hezky poštěstilo

díky tvému křížování a tomu poplakávání

a díky jasmínu

Waclaw Oszajca

přeložil František Xaver Halaš

vědí, jaký mají škraloup? To nemají žádné svědomí?“

Vedle skupiny osob z nějakého důvodu vydíraných, ne dost pevných na to, aby vydírání odmítly, jsou tu takoví, kteří s tajnou policií začali spolupracovat z důvodů zistných. Nešlo jim ale o zisk peněžní. Jsou to lidé, jejichž charakteristickým rysem je instinktivní a neodolatelná touha dostat se „nahoru“, k mocenským pozicím, osobní prestiži a případně také k požitkům z nich plynoucím. V politice se dnes tito lidé nerozhodují pro členství v politické straně v návaznosti na program takové strany, ale na základě vážení reálných šancí té které strany na úspěch v příštích volbách. Jinými slovy, jde nikoliv o uskutečnění programu, ale o vyhlídky na osobní kariéru.

Takový animal politique, jak jim říkají Francouzi je i jako duchovní schopen spojit se s tím, kdo mu může pomoci „vzhůru“. A ani po politickém převratu, jakým byl listopad 89, nemění svou strategii a opět se přikloní k těm, od kterých v nové situaci očekává pomoc na této své cestě. Je to cynické, ale běžné. Politikové, a nejen oni, rádi využívají tyto vrtichovosti pro jejich spolehlivost a schopnosti sloužit komukoliv pokud jen jim samotným ze služby plyne postup v kariéře. Není tedy nic obzvlášť udivujícího na tom, že dnes najdeme v hospodářství, v politice, ale koneckonců i v církevních službách opět řadu starých známých z doby před listopadem 89 ...

Univerzum 1/2007

ZEMŘEL SYMBOL KOLABORANTSKÉ FRANCIE

Maurice Papon byl jediným vysoce postaveným představitelem vichistického režimu, který byl odsouzen za zločiny proti lidskosti.

Do nacistických koncentračních táborů poslal více než půldruhého tisíce svých židovských spoluobčanů. To mu však nezabránilo v tom, aby se po druhé světové válce stal úspěšným politikem. Na přelomu 70. a 80. let minulého století dokonce zastával post ministra pro rozpočet a nosil Řád čestné legie. Maurice Papon, který byl pro Francouze symbolem kolaborace s nacisty, zemřel v sobotu ve věku 96 let.

Inteligentní a ctižádostivý absolvent práv, sociologie a psychologie vstoupil už ve svých dvaceti letech do státní správy. Cílevědomě stoupal po kariéřním žebříčku a v roce 1942, když mu bylo 31 let, se stal generálním tajemníkem prefektury v kraji Gironde. Na jihozápadě Francie byla tehdy u moci vichistická vláda, která kolaborovala s Němci.

Mazaný kariérista

Později, jako druhý nejvyšší postavený úředník v kraji Bordeaux, měl Papon na starosti záležitosti týkající se židovského obyvatelstva. Byl v pravidelném kontaktu s německými jednotkami SS. Coby „pachatel od psacího stolu“ podepsal příkazy k zatčení a deportacím celkem 1560 Židů. Koncentrační tábory přežilo jen velmi málo z nich.

Své kvality „mazaného politika“, jak ho později označila BBC, Papon prokázal už v polovině roku 1944. Tehdy začalo být jasné, že situace se vyvíjí v neprospěch hitlerovského Německa a Papon se rozhodl donášet na nacisty francouzským odbojářům. Za to byl po válce vyznamenán.

V úspěšné kariéře pokračoval Maurice Papon i po roce 1945. Několik let zastával vysoké posty ve francouzské správě na Korsice a v Maroku. Jako šéf pařížské policie nechal v roce 1961 brutálně potlačit poklidnou demonstraci za nezávislost Alžírka. Při tomto kontroverzním zásahu zahynulo několik desítek lidí. I přesto byl jako nositel Řádu čestné legie v roce 1968 zvolen do parlamentu. V letech 1978 až 1981 měl ve vládě Raymonda Barreho na starosti státní rozpočet.

Ani stopa lítosti

Začátkem 80. let však satirický týdeník *Le Canard Enchaîné* zveřejnil příkazy k deportaci Židů, které nesly Paponův podpis. Po sérii soudních pří byl někdejší vichistický

EXPREMIÉR A PORNO

Kdo je horší? Bývalý premiér, který spolupracoval s StB – nebo vysokoškolská studentka, která si přivydělává natáčením porna? Tomuto srovnání byla minulý týden vystavena většina čtenářů denního tisku.

Většina z nich si možná ani neuvědomila, že spolu tyto dvě aféry souvisí, protože spojuvat někoho tak nudného a suchopárného, jako je Josef Tošovský, s něčím tak živočišným, jako je skupinová soulož, by asi napadlo jen málokoho. Ale ve skutečnosti jde v obou případech o totéž: na někoho, kdo se snaží navenek budit určitý dojem, praskla prostě skrytá ostuda, která ho najednou kreslí v jiném světle.

Z hlediska vyššího principu mravního je odsouzeníhodné obojí stejně. Přetvářka je přetvářka, ať už mám ve skříní schované krycí jméno, nebo černý podvazkový pás. Prostituce je také stejná – v obou případech

někdo dělal pro peníze něco velmi osobního, co by jinak nedělal, a navíc to tajil, protože je to obecně zavrženíhodné. Bývalý premiér je v tomto ohledu na tom ještě o něco hůř než komerčně souložící studentka: jeho postavení před listopadem bylo mírou prostituce úměrně posílené, kdežto po listopadu naopak ohrožené.

Člověk ale nežije ve vyšším principu, nýbrž mezi lidmi, kteří také mají své hříchy. V klanu, jehož vnitřní principy mravnosti a nemravnosti určuje množina těchto hříchů. A ten náš klan na tom není zrovna nejlíp. Obvykle křičí: „Hle, nemrava!“ jen aby lépe zakryl vlastní krycí jména a vlastní podvazky. Pak zbývá jediné měřítko, jak posoudit vinu: do jaké míry jsem ublížil. Sobě i ostatním.

V tomto směru jsou na tom studentka i bývalý premiér kupodivu téměř stejně. Premiér – na rozdíl od spousty drobných donašečů, kteří udávali konkrétní lidi – spolupracoval s StB „technologicky“.

Jeho volba byla jasná: buď budu dělat to, na co se cítím a na co mám (a pak je to nedílná část mé profese), nebo dobrovolně rezignuji na vyšší funkce a budu denně skřípat zuby, jak to jiní dělají špatně. Jinými slovy – podepsal s čertem smlouvu sice větší, ale s lepším alibi: nikomu konkrétnímu jsem neublížil. Možná mě odsoudí pár jedinců, kteří se rozhodli jinak, ale to jsou naivní blbci! Zvlášť když chtějí tahat vůbec nějaké principy do světa peněz, kde je jediným měřítkem něčí kvality bezostyšný pragmatismus. A studentka? Ta ublížila maximálně svému tělu. Souložila snad s logem fakulty na dresu? Ani by nebylo, kam je umístit... Je ale bohužel ještě jedno hledisko: čas. Velikost skrytého hříchu neurčuje chvíle, kdy hřích vzniká, ale místo na dráze života. Kde budu za deset, za dvacet let? Nebude mě tím tajemstvím někdo vydírat? Neutržím, provalí-li se to, větší újmu, než kdybych to tenkrát odmítl? Nezraní to ty, které v životě teprve potkám a kteří se mi teprve narodí?

Expremiér je v tomhle směru už za vodou. Učinil-li ještě jako premiér nějaká rozhodnutí pod nátlakem, sotva se na to přijde. A že by v Basileji protěžoval estébáky? Zato na studentku past času teprve čeká. A bude-li z ní jednou třeba ministryně, kdoví, jak se zachová, až jí někdo pohrozí, že ukáže její bezostyšný koitus jejím dětem. Ostatně – ony si ho možná jednou najdou na internetu samy. A proč maminka divoce souloží před diváky – to se synkovi vysvětluje těžko. Určitě hůř než vnučce, co to byla ta StB.

Josef Klíma, LN 24.2.2007

úředník uznán vinným z podílu na zločinech proti lidskosti. Poté, co ho soud v roce 1998 odsoudil k desetiletému trestu, Papon na čas uprchl do Švýcarska. Ve francouzském vězení nakonec strávil jen tři roky, propuštěn byl ze zdravotních důvodů.

Papon vždy trval na své nevině. Tvrdil, že o holocaustu při podpisu deportací nevěděl. Nikdy také nad svými činy, kterých se dopustil za druhé světové války, nevyjádřil lítost. Naopak sám sebe považoval za oběť v „nejsmutnější kapitole francouzských právních dějin“.

Maurice Papon zemřel ve spánku na klinice u Paříže poté, co mu lékaři několik dní předtím operovali srdce. „Papon zesnul klidnou smrtí - to však nebyl případ všech těch, které poslal na smrt,“ uvedl pro agenturu AFP prezident Francouzské asociace židovských studentů Benjamin Abtan. „Budeme si ho pamatovat nejen jako zločince, ale také jako symbol odpovědnosti Francie za pokus o vyhlazení evropských Židů,“ dodal Abtan.

Šárka Daňková, LN 19.2.2007

ŘEDITEL JANEČEK MUSÍ ODEJÍT

Říká se mi to těžko, protože s Českou televizí spolupracuji. Ale pokud byl generální ředitel ČT Jiří Janeček členem KSČ, měl by ihned odejít. Nezvonili jsme klíči proti komunistům v roce 1989 proto, aby jeden z nich dnes řídil veřejnoprávní televizi. Toto médium je placené z příspěvků diváků. A bude-li ho řídit bývalý komunista spolu s bývalým milicionářem – pak už se jen můžeme vysmát tomu všemu, co jsme chtěli změnit.

Každý má jinou hladinu tolerance členství v KSČ. Mně osobně například vůbec nevdá komunisté předváleční, dokonce mi ani nevdá ti, kteří do strany vstoupili po válce. Protože opravdu bylo mnoho lidí, kteří věřili na cestu k socialismu, na odstranění sociálních nerovností, na vybudování celé země. A mnoho z nich opravdu věřilo, že v padesátých letech byli popravováni opravdoví špióni, agenti a velezrádci. I ten nejméně informovaný člověk ale musel prožít 21. srpna 1968, když Československo obsadily sovětské tanky.

Od této chvíle muselo být každému jasné, že KSČ není sdružení za účelem vzniku lepšího světa, ale druh mafie, řídící se svými zákony a ubližující těm, kteří do ní nepatří. Této pravdě se mnozí lidé postavili čelem, zahodili stranické legitimace a čelili následkům. Během normalizace přišlo o práci 350 tisíc lidí, mnoha lidem nebylo umožněno studium, tisíce lidí utekly do zahraničí. Na protest proti začínající normalizaci se upálil Jan Palach, Jan Zajíc a Evžen Plocek. A tady máme člověka, který v roce 1981 – třináct let od začátku okupace – vstupuje do komunistické strany a tím nám sděluje, že všichni ti disidenti,

všichni ti vyhození z práce, všichni ti nepřízpusobiví se vlastně zachovali hloupě, nebo špatně. A tento člověk má dneska řídit naši společnou televizi, která má hlavně sloužit jako sdílené vědomí národa? Jak ji může řídit člověk, který svým členstvím v KSČ v roce 1981 schválil okupaci země a vysmál se tak občanské odvaze druhých lidí, kteří se tomu svinstvu dokázali postavit a přišli přitom o práci a o budoucnost?

ČT má jedinečné postavení. Stejně jako BBC není financovaná z reklamy, nemusí se bát ztráty inzerce, a může si tudíž dovolit upozorňovat na cokoliv. Proto si ji platíme. Tímto se stává i symbolem nezávislosti médií. Je správným řešením v normální zemi, kde nebezpečí ovlivňování médií hrozí nejen od politiků, ale i od ekonomicky silných firem a zadavatelů inzerce, kteří by logicky rádi výměnou za stamiliony investované do inzerce ovlivňovali zpravodajství.

Pan Janeček je nepochybně velmi schopným managerem, stejně jako je pan Lambert kvalitní ekonom. Tyto svoje kvality mohou uplatňovat v jakékoliv komerční firmě. Členství v KSČ nebo v Lidových milicích nevyovídá o manažerských kvalitách jednotlivce. Ale vypovídá o jeho osobních kvalitách. ČT je našim společným národním médiem a v jejím čele nemají bývalí členové KSČ co dělat. Nejenže tím zraňují ty občany, kteří se podobnému kroku ve svém životě dokázali ubránit. Představuje to i nesmírně špatné morální sdělení pro mladé lidi. Jak mají mladí lidé chápat naši historii? Pokud bývalý kariéristický člen KSČ dnes řídí veřejnoprávní televizi, jakou hodnotu má potom život lidí, kteří se za normalizace postavili proti?

Jakub Horák, producent, LN 27.2.2007

JE TO ZVLÁŠTNÍ

V Bibli najdeme jen pár postav, které objevily krásu Boha bez osobního selhání. Většina ostatních osobností začala Bohu důvěřovat až po velké krizi, kdy se sami ocitli v koncích - „v nouzi poznáš přítele“. I apoštolové patřili do této druhé skupiny. Jen nejušlechtilejší z těch, kteří touží po ryzím přátelství, nepotřebovali k poznání Přítele zakusit hrůzu viny. Díky Bohu se nikdo nemusí minout se sebou a s vlastním životem i s Bohem.

Děti si hrají, mládež se baví. Proto se Ježíš bavil především s dospělými. Americký františkán Richard Rohr, vězeňský kaplan, zabývající se navíc mužskou spiritualitou se

ŽÍT

To, co ve společnosti závislých a v závislé rodině postrádáme, je smysl pro opravdový život.

A tak hledáme pseudozpůsoby, jak pocítit, že doopravdy žijeme. To, jak dobře víte, nefunguje, ale z nějakých důvodů se zdají být tyto způsoby lepší než nic. Užíváme nikotin, kofein nebo se nácíváme jídlem, abychom měli nějaký vjem. Někteří si prolévají hrdlo alkoholem nebo se vzrušují hazardními hrami či destruktivní sexuální aktivitou.

Takové chování je svědectvím o nedostatku spirituality. Ten, kdo duchovně žije, má nadbytek síly a dobrý smysl pro vnitřní kreativitu a imaginaci. Takoví mohou říct: „Mám víc než dost. Prožívám takovou plnost, že z ní mohu ještě dávat.“

Když ve svém nitru pocítíme Ducha Ježíšova více, než jsme žádali nebo toužili, pak pochopíme milost.

A milost je trvalou hrozbou závislosti.

Richard Rohr

věnuje mužům po pětaticítce. Až těm, kteří už vědí, že život je tvrdý. Lidem, kteří zažili nějakou vlastní nouzi a selhání. Rohr říká: „Prohra je výzvou. Neboj se, prohra tě naučí to, co tě výhra nenaučí.“

Ženy jsou oslovitelné dříve než muži. Mají těžší život a umí prohrávat. Společnost jim určuje podradnější místo. Menstruace, těhotenství a porod je přivádí na hranici slabosti a ohrožení.

Před sto lety chodily často už dvanáctileté děti do služby. Nezřídka zakoušely tvrdé chvíle. Na děvčata si někdy dovozoval sedlák nebo pan domácí a selka nebo paní domácí pak děvčeti osladila službu jaksepatří. Řada milostpaniček se těšila, jak budou pérovat služku. Mládenci zakoušeli tvrdost čeledíků, kteří si na nich vybíjeli vztek a vlastní ponížení.

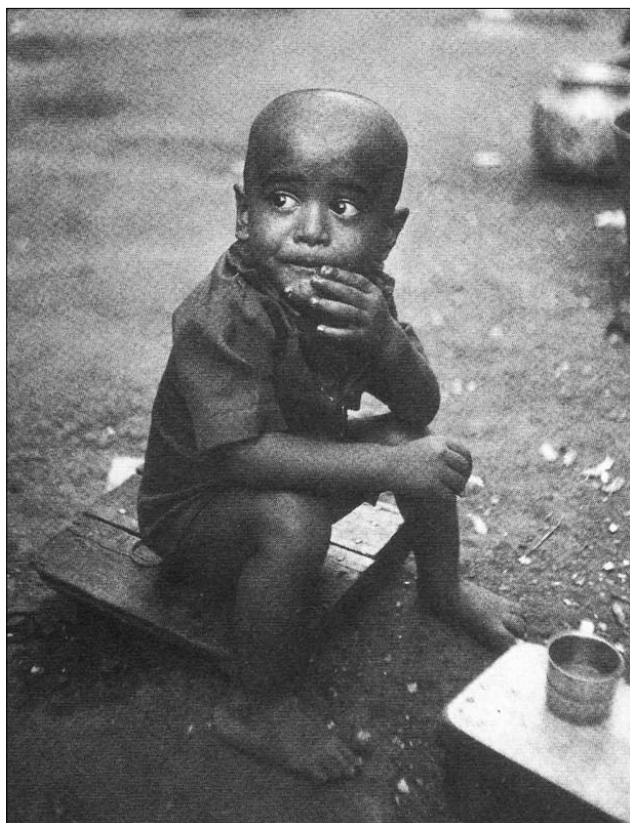
Dnešní děti jsou naštěstí těchto krutostí ušetřeny.

Naše děti ale často zakoušejí jinou nouzi. Rodiče jim příliš umetají cestičky, zahrnují je zbytečným přepychem, nejsou vedeny ke skromnosti a odolnosti proti nepřijemnému. Takovým dětem hrozí, že se jednou budou kácet před námahou života a odpovědností. Vše dobré, co dostáváme, je darem, ale dar něco stojí (nějakou práci - i Boha). Pro dítě je důležité všimnout si, že za něj neseme odpovědnost a dáváme mu přednost před nějakým požitkem. Chceme dítě postupně naučit nést odpovědnost za hračku, jídlo, zvířátko, životní prostředí a svobodu.

Děti jsou pro rodiče velkým darem. Odpovědnost za tento dar není zdrcující, ale je veliká. Já sám budu jednou skládat účty za farnost.

Proto hledáme poznání a moudrost. Proto jsme vděční každému, kdo nám navštíví kousek cesty.

/v

AKTUALITY

Příprava dětí ke Stolu Páně - každou středu v 17 hod. v kostele na Kunčicích. Slavnost pro děti připravujeme na neděli 17. června.

15.3. v 15 hod. na faře **poděkujeme paním, které uklízí** a zdobí letohradský kostel. Ty, které pečují o ostatní kostely, zveme na faru 16. 3. v 15 hod.

Pracovní setkání lektorů, kteří čtou při bohoslužbách, bude 15.3. v 19 hod. na faře.

Čes. křest. akademie v Letohradě pořádá 18.3. v 19.30 hod. v jídelně Orlovny (vchod vpravo vzhůru) přednášku Václava Vacka: „**Kýč v umění i v duchovním životě**“.

Pracovní setkání akolytů (kteří slouží podáváním Těla Páně) 22.3. v 19 hod. na faře.

25.3. v 15 hod. - arkády letohradského zámku - vernisáž výstavy „**Děti konce Ukrajiny**“. Fotografie studentů, kteří jezdí do dětského domova na Ukrajině, nám přiblíží život těchto dětí. Zároveň nás seznámí s prací, kterou pro tyto děti dělají.

Duchovní obnovu k Velikonocům povede P. Jan Rybář SJ, 31.3. od 9.30 do 11.30 v jídelně Orlovny (vchod vpravo vzhůru).

Bohoslužbu pokání budeme slavit na Květnou neděli 1.4. v 15 h. v letohradském kostele.

Pondělí 5.3. v 17 h. - restaurace Nový dvůr **Cesta po Islandu za 7 dní** Jiřího Mikysky.

Sobota 10.3. ve 14 h. - zámecké arkády výstava dětí - **Kytička pro maminku**

Středa 14.3. v 19.30 h. - Dům kultury film - **Obsluhoval jsem anglického krále**

Středa 14.3. v 17 h. - Zasedací síň zámku **Zasedání zastupitelstva města**

Čtvrtek 22.3. v 17 h. - Městské muzeum **Jarní výstava** - s prodejem kraslic, perníčků, pomlázek a jarní dekorace. Soutěž pro školy „o nejkrásnější jarní obrázek“.

Pátek 23.3. v 19.30 h. - Dům kultury koncert - **AF BRASS BAND**

Úterý 20. 3. v 17 h. - zámek, sál ZUŠ „**Čaj o páté s klasiky**“ Besídka ZUŠ

Úterý 27. 3. v 17 h. - zámek, sál ZUŠ **Jarní besídka** - zve ZUŠ Alfonse Muchy
Úterý 27.3. v 18 h. - zámecká rotunda **Povídání o mašinkách**

Čtvrtek 29.3. 8-16 h.
MŠ Taušlova a U Dvora - **Zápis do MŠ.**

Dopis rodičům dětí, které letos poprvé přijmou pozvání ke Stolu Páně

Milí rodiče, každý rok jsou děti ze 3. tříd pozvány poprvé ke Stolu Páně (k prvnímu svatému přijímání). Letos budeme tuto slavnost s dětmi slavit v neděli 17. června.

Děti se připravují ke Stolu Páně po celý rok při školním vyučování náboženství a každou středu při bohoslužbách pro děti v kunčickém kostele.

Bezprostřední příprava začíná na Kunčicích ve středu 7. března v 17 hodin.

Pro Vaši rodinnou přípravu Vám nabízíme vyučovací osnovu, abyste věděli, co děti potřebují prožít a znát, ať už se Vaše dítě účastní společné přípravy nebo pokud si dítě připravujete ke Stolu Páně sami. (Osnovu si můžete vyhledat na www.letohrad.farnost.cz nebo si ji vyzvednete ve středu po bohoslužbě na Kunčicích).

Je dobré a užitečné, provází-li dítě někdo z rodičů na společnou přípravu ve středu do kunčického kostela. To, co děti v kostele slyší a prožívají, můžete v dětech doplňovat a upevňovat doma v rodinném životě.

Jsmo tu s naší pomocí pro Vás. Pokud od nás něco potřebujete, ozvěte se (třeba telefonicky).

Václav Vacek, farář (tel.: 731 402 236)

Jana Skalická, pastorační asistentka a katechetka (tel.: 731 402 237)

Lásku, úctu a věrnost si slíbili

17.2. Tomáš Mařík a Hana Špačková

Ke vzkříšení jsme vyprovodili

2.2. Marii Motyčkovou	88 let
23.2. Josefa Faltuse	84 let
26.2. Helenu Maříkovou	63 let
2.3. Jaroslava Pražáka	75 let

Vyprovodili jsme pana Josefa Faltuse

S některými lidmi bychom se chtěli ještě někdy setkat. Kamarádíček je jediný na světě. Laskavý, milý, velkorysý, ochotný k práci, hře i závodění. Žasnoucí a pozorný i ke zvířeti a polnímu kvítku. Vnímavý k projevům přízně toho, který si nás „zpískal“. Patřil mezi nejlepší mužské, jaké jsme potkali.

Kamarádíčku, budeme si Vás připomínat při pěkných zážitcích s vírou, že i Vy se těšíte s námi.

Řekl jsem při pohřbu, že P. Ducháček čekal u nebeské brány: „Josefe, čekám tu na Tebe, abys mě neproklouzl, vítám Tě mezi námi, Tys mě tady chyběl.“

Kamarádíčka budeme chovat v srdci. /v

P.S. Pokud jste někdo Kamarádíčka neznali, řekněte, rádi Vám o něm budeme vypravovat.

Zápis z Farní rady 22.února 2007

- Pana Vladimíra Tomka jsme seznámili s plánovanými opravami kostelů. Přislíbil pomoc (v rámci svých možností) při sháňení potřebných financí.
- Bytovému družstvu, které před léty postavilo na farním pozemku dům, jsme nabídli odkoupení pozemku nebo nájem.
- Pardubickému kraji i Městu Letohrad jsme zaslali žádost o finanční pomoc k opravám našich kostelů.
- Zjistíme, zda mají důchodci zájem o společná setkávání.
- Přednáška „Charta 77“ byla mimořádná. Škoda, že přišlo málo lidí. Potřebujeme zjistit, zda by pro přednášky byla výhodnější sobota než neděle.
- Kdo má zájem o vedení pobožnosti Křížové cesty, ať se přihlásí paní Janě Skalické.
- Duchovní obnovu povede P. Jan Rybář v sobotu 31. března od 9.30 do 11.30 hod.
- Bohoslužbu pokání budeme slavit na Květnou neděli 1.4. v 15 hod. odpoludne.
- 25.3. bude v arkádách zámku zahájena výstava s názvem: „Děti konce Ukrajiny“. Studenti, kteří jezdí do dětského domova na Ukrajině, nám fotografiemi přiblíží život těchto dětí. Zároveň nás seznámí se svou pomocí ukrajinským dětem.
- Ekumenickou bohoslužbu jsme pořádali my, bratři evangelíci připravili občerstvení. Příští bohoslužbu to bude obráceně.
- Děti budou mít ekumenické setkání 2. března v evangelickém kostele.
- Podporujeme celostátní setkání mládeže. Zajistíme propagaci v kostelech a mládež vyzveme k účasti.
- Ve čtvrtek 15.3. v 15 hod. se sejdou na faře ti, kdo se starají o kostel sv. Václava v Letohradě. V pátek 16.3. se sejdou na faře ti, kdo se starají o ostatní kostely.
- Lektoři se sejdou na faře ve čtvrtek 15.3. v 19 hod.
- Akolyté ve čtvrtek 22.3. v 19 hod.
- Farní rada schválila přijetí pomocnice pro práci ve farnosti.
- Příště se FR sejde 29.3. ve 20 h. na faře.

zapsala: Jana Skalická

KLASIFIKACE

Na psychiatrickém oddělení sděluje hospitalizovaný starší muž panu primáři, že nově přijatý pacient není duševně zdrav, protože se celou noc vydával za Božího syna. „A já, pane primáři, bych o tom, jako první božská osoba musel něco vědět.“

Nejen v anekdotě z lékařského prostředí, ale v běžném životě často platí: považovat se za někoho ještě neznamená jím být.

Jinými slovy...

*Někteří katolíci
viru přijali, jiní ji adoptovali.
Valnou většinou
jen formou adopce na dálku.*

z knihy „Na minutu s Maxem Kašparů“

DOPISY ČTENÁŘŮ

Dobré ráno

Děkuji za „Přípravu k biblickým textům na neděle“ na vašich webových farních stránkách. Už je to dohromady pěkný „štůsek“. Je v tom fůra práce a přemýšlení...

Sama nad sebou se často zamýšlím jaký jsem křesťan. Dovedu tak žít? Je to dost namáhavé a chce to pořád trénovat. UVědomila jsem si, že je to jako se cvičením třeba jógy. Dokud člověk necvičí aspoň přes den, tak ty cviky nezvládne; neprotáhne zkrácené vazy a svaly a efekt, který má jóga člověku přinést, se nedostaví. Ale to člověk pozná, až když se mu některý cvik podaří cvičit skoro tak dokonale, jak to má být. Pak v tom cviku chvíli vydrží zůstat, prodýchá ho, prohřeje se a prokrví se to, co má. Pak člověk pocítí, že se mu třeba lehčeji chodí, nic ho nikde netáhne. Jen to chce trochu tím cvičením žít a nebýt líný. A zrovna tak by to muselo fungovat, kdyby člověk poctivě dodržoval Kristův návod jak jednat, odpouštět, pozitivně myslet - tj. podle mě -důvěřovat Bohu, křivě nesvědčit, nepodsouvat lidem svoje projekce.

Každý den prosím, abych poslouchala svůj vnitřní hlas, který mi napovídá, jak se chovat, abych neurazila svého ducha. Daří se i nedaří.

Přeji hezký víkend a pozorné farníky v neděli.
jedna učednice

SALTO MORTÁLE

Skladba návštěvníků našeho kostela se dlouhodobě nemění, ale dnes sedí vpředu starší pán, kterého jsme tu ještě neviděli. Pochopitelně vzbudil pozornost. A po mši svatě ochotně vypověděl, že pochází z cirkusu, který nyní zakotvil v našem městě a v neděli uvede své představení. Úloha našeho návštěvníka spočívá v předvedení kousku, který umí jako jediný na světě: salto mortále.

Ale nejen to. Po úspěšném saltu, tedy pokud přežije, veřejně děkuje Pánu Bohu.

„To se ví, mnoha lidem se to nelíbí,“ vysvětluje klaun, „ale kdo by tento náročný cvik provedl místo mne?“

Už je tu neděle a cirkus je plný. V první řadě sedí dědeček Bohumil, pan farář a další kádry.

A představení začíná!

Za hlučné hudby vidíme tolik akrobatických kousků, že je nestačíme sledovat. Jenomže čekáme na jediný: salto mortále.

Tu přichází náš klaun. Zatajuje se nám dech. Klaun dělá stojku na laně – naprosté ticho. Napětí.

Najednou tak nějak divně spadne – žuch!

„Zaplaťpámbu, dobře to dopadlo!“ zvolá klaun a všichni se zasmějí.

Tu jsem pochopil, že mé oči právě spatřily salto mortále.

z knížky Vlastimila Pilného „Svádivá lejdy, ředitel vesmíru a můj anděl strážný“

OHLÉDNUTÍ

Kdybych mohl žít svůj život znova, snažil bych se udělat napříště více chyb. Nepokoušel bych se být tak skvělý, více bych se uvolnil, byl bych hloupější než jsem byl, a vlastně bych bral vážně jen pár věcí. Nebyl bych tak čistotný, více bych riskoval, více cestoval a díval se, jak se smráká. Více bych chodil po horách, více plaval v řece. Šel bych na místa, kde jsem nikdy nebyl. Jedl bych víc zmrzliny a míň luštěnin, měl bych víc skutečných problémů a méně smyšlených. Byl jsem jedním z těch, kdo žil rozumně a plodně každou minutu svého života. Ovšem, zažil jsem i chvíle štěstí. Ale kdybych se mohl vrátit zpět, snažil bych se prožívat jen pěkné okamžiky. A jestli to snad nevíte, tak život je složen právě z toho: z okamžiků. Nezmeškejte tenhle okamžik. Patřil jsem k těm, kteří se nikdy nikam nevydali beze svého teploměru, bez vyhřívací láhve, deštníku a padáku;

Kdybych mohl žít znova, cestoval bych méně obtěžkán. Kdybych mohl žít znovu, začal bych chodit bos už na začátku jara a počínal bych si takto až do podzimu. Častěji bych jezdil v loďce, častěji se díval, jak se smráká. A hrál si se spoustou dětí, jen mít život znovu před sebou. Ale co naplat, je mi 85 a vím, že umírám.

Jorge Luis Borges

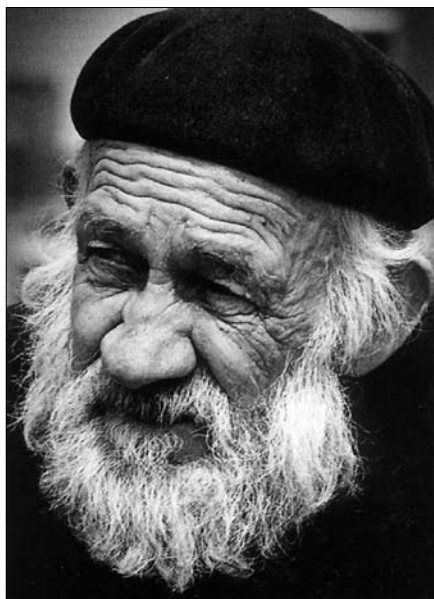

Foto: Miroslav Horáček

Z KURDSKÝCH PŘÍSLOVÍ:

Bučí, ale mléka nedává.

Chce-li Bůh někomu požehnat, neptá se, či je to syn.

Budeš-li se ptát, i k Bohu dojdeš.

Bůh je jeden, ale cest tisíce.

Oči jsou na dívání, rozum na vědění.

Slepé oko možno vyléčit, slepé srdce ne.

Osel zná sedm způsobů plavání, ale ve vodě všechny zapomene.

Odvážný může zbabělému prominout, zbabělý odvážnému ne.

Ten je muž, kdo je pánem svého slova.

Je muž a mužiček.

V domě lev a na ulici kočka.

Syna můžeš mít vždy, bratra ne.

Život muže, který nemá nepřátele, je smrti podoben.

Tasit šavli nebo seknout – to je velký rozdíl.

Dobrého muzikanta poznáš po hře.

Lev vedle lva chodí.

Orel létá, sobě rovného hledá.

Chťel by rybu ulovit, ale přítom se nenamočit.

Jedním kamenem střechu nepokryješ.

Kde osel upadl, podruhé nepůjde.

Lopata je v cizích rukou lehká.

Bůh řekl: Požehnaní mé, práce tvá.“

Práce je jak osel – popožeň, půjde.

Pracuj nejprve ve svém domě, pak v cizím.

Dobrá matka je lepší než tisíc učitelů.

I bez kohouta vyjde slunce.

Ráno vstaneš, řekni: „Bože, nejprve dej mému sousedu, potom mě.“

Odvážný může zbabělému prominout, zbabělý odvážnému ne.

RODINA

VÝZNAM HRANIC V DOSPÍVÁNÍ

Dospívající se občas snaží zpětrhat vše, co si do té doby osvojil, co mu bylo vlastní, a hledá něco nového. Hodnoty, kamarádi, jazyk, vztahy, všechno se mění, stejně jako on sám. Co tyto změny podmiňuje a jak předejít rizikům, která s sebou dospívání občas přináší? Energická žena středního věku se dostavila na terapii s tím, že její syn rezignuje na život. Matka jako samoživitelka byla právem pyšná na to, že mu dokázala zajistit solidní životní komfort a přitom úspěšně budovat vlastní kariéru. Možná i proto nedokázala pochopit, že Honzovi nezáleží ani na kariéře, ani na studiu, ani na penězích a že by nejraději pracoval jako dělník na stavbě, i když „ví, že má navíc“. To snad ani není můj syn, reagovala matka a mezi řádky bylo jakési ultimátum: buď budeš sdílet mé hodnoty, nebo.....

Všechno je jinak

Proces osamostatňování (individuace) dospívajících probíhá velmi intenzivně a z pohledu dospělých často nepochopitelně. Je však mimořádně důležitý pro jejich další psychologický vývoj. Synové a dcery začínají negativně pociťovat silné pouto, které je s rodiči váže, a stojí před úkolem oslabit je. Jakkoli se matkám a otcům mnohdy zdá, že dítě chce vzájemné vztahy zničit, dospívání je naopak možností, jak je zachovat a nenarušit přitom nutný vývoj všech zúčastněných, včetně rodičů. Adolescence je nejen obdobím svárů uvnitř rodiny, ale také uvědoměním si každého člena, že jeho vlastní život postupuje do další fáze a že se s tím nedá nic dělat. Boj mezi jednotlivými členy je také bojem se sebou samým, s pocitem ztráty dítěte a rodiče takového, na jaké jsme byli po dlouhá léta zvyklí.

Je pochopitelné, že v tak psychicky náročném období se ztrácí nadhled a ústupek ze stávajících hodnot může být často vnímán jako vlastní prohra.

V dospívání je typické, že se potomek snaží (někdy až křečovitě, nikoli však úplně a definitivně) dostat z vlivu rodičů. V období, kdy si vlastně „projektuje“ svůj budoucí život a staví mu mantinely, vystupuje do popředí jako nejdůležitější právě oblast idejí a životních hodnot. Syn či dcera často dávají najevo odpor ke stylu života rodičů: jedni jsou příliš konzumní, proto se nám dospívající stane třeba pankáčem, hipopperem, skejťákem, ale třeba i ekologickým aktivistou: druzí jsou spíše rezignovaní, a tak se potomek snaží být cílevědomý a důsledný, zkrátka si vytváří jakýsi protiprogram. Chce vykročit ze stínu rodičů, a proto se snaží nalézat vlastní doménu, prostor oprostěný od jejich vlivu, který je

zapotřebí obhájit před sebou samým i před celým světem.

Najít své vlastní já

Na rozdíl od jiných separačně-vývojových krizí, dospívání se neobejde bez prolomení sociálních a rodinných konvencí nebo jejich vědomého potvrzení. Je jakousi hrou se společenskou normou, pravidly a s očekávanou sociální rolí. Boj, který dospívající svádí, je více než bojem proti konkrétním osobám (ač o něj jde také) spíše sdělením světu i sobě samému. Tím hlavním je hledání nové identity, nového vnímání sebe sama, ale i nového respektu ze strany okolí. A ten by se měl vztahovat k vlastnosti nebo činnosti, kterou si dospívající zvolil jako důležitou a jež přináší pozitivní vazbu směrem k jeho nově nacházené identitě.

Šestnáctiletý Petr se věnoval už deset let tenisu. Vždy ho bavil, otec jej velmi podporoval a zdálo se, že ho bude uspokojovat i nadále a zřejmě u něj rád zůstane. Petr však ztrácel výkonnost a tenis jej bavit přestával. Už nechtěl překonávat překážky na trénincích, nechtěl budovat sportovní kariéru a vlastní aktivitu přesunul spíše do nočních podniků a směrem ke kamarádům. Sám říkal, že tenis už nebyl tak dobrý jako dřív, že ho do něj rodiče dost nutili, že už prostě přestal mít zájem. O svém novém způsobu

Spokojené já, neboli ztotožnění s rolí

Co v dětství znamenalo úspěch a spokojenost, může být během dospívání vnímáno negativně a naopak. Je také možné hodnotit významy podobně, ale s jiným obsahem. Aby mohlo například dítě, které hraje na klavír kvůli rodičům, ke své spokojenosti pokračovat i nadále, musí si k činnosti najít jiný – vlastní vztah. Dospívající (ale často i dospělý) se tak snaží najít nové významy ve stávajících rolích či hledá roli novou. V každém případě dochází ke změně, ať už dramatické, nebo téměř nepozorovatelné. Způsob, jakým probíhá, závisí na

mnoha okolnostech.

Vždy však jde o nalezení pocitu vlastní autonomie, která dodává činnosti pocit svobody (dělám co skutečně chci). Každý jedinec je přitom vystaven dvojmu tlaku: vlastní míře potřeby takové autonomie a tomu, jakou autonomií mu okolí umožňuje. Okolí mu vlastně vytváří mantinely, jež v psychologii nazýváme hranicemi.

Nelze dospět bez hranic

Pravidla definovaná ve výchově rodiči, formálními i neformálními skupinami nebo společností se stanou hranicemi v momentě jejich zvnitřnění, k němuž přispívají procesy posilování či oslabování příslušného chová-

ni. Pravidlo se stane vnitřní hranicí pouze tehdy, je-li nejen definováno, ale pokud je jedinec zároveň soustavně a co nejdůsledněji podporován v jeho dodržování. (Tento typ učení lze v různých podobách nalézt zejména v behavioristických teoriích učení.)

Pokud rodiče dodržování pravidla nevyžadují, vnitřní hranicí jejich potomka se nestane. Stejně problematické je nepravdělné nebo náhodné vyžadování pravidla, ale i nedůslednost při uplatňování dohodnutých sankcí za jeho nedodržování, kdy trest nesplní svou úlohu a nevyvolá v jedinci odmítavou reakci. To se stalo v případě Lenky, která dostala za trest na týden domácí vězení, a přitom každý den dvě hodiny venčila psa, ze školy chodila pozdě odpoledne a nakonec jí ještě rodiče „zcela výjimečně“ povolili jít s kamarádkou na chvíli ven. Lenka se brzy naučila, že domácí vězení není ničím, čeho by se měla obávat, co by jí nutilo k dodržování pravidel, a jinou potřebu k jejich dodržování necítila. Rodiče však žili s pocitem, že dceru trestají a vůbec to nepomáhá.

Nedůslednost nebo „nečitelnost“ rodičů se často projevuje v ledabylém postoji potomků k pravidlům a ve společnosti pak nadměrnou expanzivitou dítěte (viz článek Máte doma expanzivní dítě?, Psychologie dnes 10/2005).

Překonání hranic jako autorský akt k posílení identity

Absence pravidel se v procesu dospívání stává mimořádně citlivou. Jedinec nenachází žádnou bariéru, jejíž překonání by si vyhodnotil jako akt, jehož je sám autorem. K pocitu autorství, a tudíž k posílení nové identity, dochází tehdy, jde-li o překonání hranice, která je zároveň překážkou – tedy něčím novým ve vztahovém poli jedince (třeba posunutí večerního návratu z diskotéky o dvě hodiny po letech stanovené normy, ale také vynikající výsledky v oblastech zájmů – ve hře na klavír nebo ve sportu) a současně dochází k uznání nové hranice nebo pravidla okolím. Jedinec je tak ve své aktivitě potvrzen a zároveň obtížnost prosazení vlastní vůle posiluje pocit jeho svébytnosti, identity.

Zdá se, že potřeba takového autorství vlastních činů je v období dospívání mimořádně důležitá. Dokonce tak důležitá, že není-li co překonávat v primární rodině a ve skupině kamarádů, je znatelná tendence hledat si určitá pravidla v širším kontextu. Jedinec se pak obrací v jistém slova smyslu proti společnosti a jejím hodnotám, v extrémních podobách má překonávání hranic podobu krádeží a násilností, v mírnějších například převržení popelnice, křiku na ulicích v době nočního klidu, nepatřičných poznámek vůči spolucestujícím v dopravním prostředku a podobně. Podobný zážitek je nutně katarzí a ta je uvědoměním si vlastní jedinečnosti vůči světu.

Jak předcházet problémům?

Z předchozích řádek můžeme nabýt dojmu, že jedinou možností, jak najít vlastní „já“

NA MINUTU S MAXEM KAŠPARŮ -

Foto: PhDr. Petr Pavliňák

HOUSLISTA

Během jedné svatby na východním Slovensku jsem se zaujetím pozoroval malého cikánského chlapce, který hrál jedinečným způsobem na housle. Bez not.

Jeho otec, primáš kapely, mi řekl, že hoch ani noty neumí. Hrát se naučil od svého strý-

ce, který je přímo houslovým virtuosem, ale noty také nezná. Prý už se s tím talentem narodili.

Jinými slovy...

*K rozvoji talentu
přispívá více životní praxe
než knižní teorie.*

U vědomostí tomu bývá naopak.

HOUBY

Stává se vám někdy, že vás názory určitých lidí otravují?

Pokud ano, rozlišujte včas, zda jste jen znechuceni, lehce přiotráveni, silně otráveni nebo už potřebujete lékařskou pomoc.

Můžete-li se místům, kde hrozí nebezpečí otravy vyhnout, učiňte tak.

Pokud to není možné, snažte se otravné názory před vyslovením převařit.

Jinými slovy...

*Některé houby
a názory jistých lidí
jsou stravitelné
až po předchozí úpravě.*

UPOMÍNKA

Požádala mne jistá mladá žena, abych její dvanáctileté dceři přinesl z farního úřadu barevnou upomínku na křest. Sami prý si ji neopatří, jsou ateisté, do kostela nechodí, s knězem se nebaví. Na nátlak tchyně dali ovšem svoji dcerku hned po narození pokřtít. A děvče dneska závidí své věřící spolužačce. Přinesl jsem tu nejbarevnější, nejkřčovitější, kterou jsem na faře našel. Dokonce s rámečkem. Radovala se celá její rodina. Co bych neudělal pro utužení křesťanské víry v Čechách.

Jinými slovy...

*Co je na zdi,
to se počítá.*

(ukázka z knihy)

David Heider, Psychologie dnes 1/2007

NÁŠ ROZHOVOR

Martin Doleček (23) z Letohradu zdědil cestovatelskou vášně asi po svém dědečkovi, Jaroslavu Dolečkovi (1915-2006). Ten ve svých 21 letech podnikl výpravu na kole do Hamburku. Psal se rok 1936, Jaroslav v Německu viděl vysokou hospodářskou úroveň, viděl ale i potupné zacházení s Židy; viděl, že Evropa se řítí do války, a z výletu se vrátil „starší o 5 let“, jak říkal. Martin ve stejném věku vyplul na vlastnoručně zhotoveném katamaránu na moře s neceklými 30.000 Kč v kapse. Vrátil se po 13 měsících a dnes o své cestě vypráví mnoha posluchačům bez rozdílu věku.

Nedá se vměstnat na omezený prostor to, o čem mluvíš na přednáškách, ale mohl bys ve stručnosti přiblížit alespoň trasu tvé plavby?

Vyplul jsem v srpnu 2005 z Děčína po Labi do Magdeburgu a Dortmundu na Rýn, dál do Holandska na řeku Maas, pak kanály přes Belgii do Francie na Seinu a Rhonu a skončil jsem po 3 měsících v Port St. Louis u Marseille, kde jsem 7 měsíců v lodi „přezimovával“. V červnu jsem pokračoval po moři podél jihu Francie na Korsiku, dále kolem Itálie a přes Jaderské moře do Chorvatska. Ve vnitrozemí jsem naplul 2330 km, kde bylo 250 komor a po moři 2500 km. Katamarán jsem si postavil v 18 letech, měří 7x4,5 m, váží kolem 500 kg a je poháněn závěsným motorem a plachtami.

Jak tě to vůbec napadlo, jet sám na moře?

Najít někoho na celou dobu plavby bylo těžké, takže jsem byl rád, když se mnou kamarádi jeli aspoň nějaký úsek cesty. Delší přeplavby jsem raději absolvoval sám, protože tu bylo určité riziko. Nevěděl jsem, co má loď vydržet, teprve jsem zkoušel různé podmínky, takže kdyby se stal nějaký malér, je lepší být tam sám...

To asi doma museli mít strach...

Chtěl jsem si jen splnit svůj sen a pak se vrátit, neutekl jsem z domova. A všichni rodiče by měli nechat své děti splnit si svůj sen. Jsem za to našim vděčný. Samozřejmě jsem se domů ozýval, když to šlo, a taky jsem se domů moc těšil.

Musí to být asi ohromný pocit svobody, ten pohled, (který jiného naplňuje hrůzou), všude kolem tebe moře, pod tebou moře a nic na dohled. Jak ses na takovém místě cítil?

Dostal jsem se na takové místo na moři a v tu chvíli jsem přemýšlel, kde bych takový pohled mohl vidět – nikde nikdo a nic, ani loď ani pahorek v dálce, nemá žádný signál, nikdo by ti hnedka nepomohl v případě nouze... Takové místo má své kouzlo a určitě je zajímavé tam chvíli být, ale pak jsem zase

spěchal mezi lidi. A taky bouří bych tam nechtěl chytit...

Měl jsi někdy strach?

Moře je živé, takže nikdy neřikám, že jsem neměl strach. Když je člověk 3 měsíce na kotvě za každého počasí, tak každá noc, kdy se loď neutrhne, je úspěch. Nebo když člověk není na dohled břehům a začne foukat silný vítr, tak koukám na ty upínačky od plotu, co drží stěžeň s plachtami, jestli ulítne nebo ne... Vždycky jsem měl strach spíš o loď – jestli vydrží podmínky, kterým byla vystavena.

Ve Francii sis vydělával na další plavbu různými pracemi – od oprav lodí až po rytí zahrádek. Co bylo pro tento tvůj zimní pobyt důležité?

Jednoznačně vztahy a komunikace. Za ten rok jsem se naučil francouzsky, anglicky a německy, když jsem vyplouval, uměl jsem jen špatně německy. Lidé tam jsou hodně komunikativní a já se musel snažit domluvit, protože jsem to potřeboval. Na zpáteční cestu jsem neměl dostatek peněz, na moře se už nedalo vyplout, a když je člověk v takové situaci, musí ukázat, co umí, čím může být

prospěšný, ať je to cokoli. Každé vzdělání a dovednost navíc byly pro mě výhodou.

V Port St. Louis jsem potkal lidi – místní rybáře, mořeplavce – kteří mi pomohli. Naučili mě řeči, předávali mně různé zkušenosti o moři, o vybavení lodí, chytání ryb atd. a dělali mi společnost. Byli pro mě náhradní rodinou. Bez jejich pomoci bych nevyplul dál. Ocitl jsem se mezi chudými i mezi milionáři. Výjimkou nebyli penzisté, kteří prodali barák, koupili si lodičku a jezdí po řekách i mořích. Každý měsíc čekají na penzi, aby si mohli koupit jídlo. U nás lidi dávají peníze do chaty a tam do lodí, ale užívají si života podobným způsobem. Lidé jsou všude podobní...

Máš podobný pocit „zestárnutí“ jako dědeček, když se vrátil z Německa?

Když člověk podnikne nějakou cestu, kde je odkázán sám na sebe, musí víc přemýšlet a všechno se mu urychlí, včetně učení jazyka a komunikace. Člověk se za tu cestu určitě

změní, povyroste, zjistí o sobě, co dokáže, získá nadhled. Doma se kolikrát řeší maličkovosti ve srovnání se situacemi, kdy jde o život. Ale tohle nikde nezjistím - i kdybych doma před cestou ležel v naučných knihách, nikde se nedočtu, jestli já, Martin Doleček, se svou lodí jsem schopen ujet cestu, kterou chci. Musím vyjet a zkusit to... Pokud má člověk sen, musí za ním jít, ať je kdekoli, ať je vzdělaný nebo ne. Musí jen chtít.

Zažil jsi situace, kdy šlo o život. Neměl jsi někdy chuť to zabalit a jet domů?

Po takových víc než dobrodružnějších situacích jsem se snažil pořádně si odpočinout, chytit nové myšlenky a pokračovat dál, bojovat o svůj cíl...

Máš velký základ v rodině v tom smyslu, že si vystačíš s málem, (dědeček mi kolikrát vyprávěl, jak cestoval jen s benzinovým vaříčem a dvěma igelitovými pytlí na příkrytí), že uskutečnit sen nemusí být vůbec nákladné...

Ano je to tak. Za ušetřené peníze na cestu jsem musel kupovat hlavně benzin s olejem, platit potřebné poplatky a nejnětější potraviny. Nemohl jsem si dovolit spát na placečných místech ani po hotelích. Úplně každý člověk může být postaven do situace, že nemá peníze, (třeba když cizince okradou), a je na něm, co bude podnikat dál. Myslím, že obyčejní lidé nikde na světě nenechají člověka úplně v nouzi. A když vidí, že se snaží si poradit sám, každý mu rád pomůže. Je fakt, že někdo žije jen pro peníze, ale pro to jsme se nenarodili. Člověk musí být ze života šťastnej. Když kouknu na zprávy, a tam je nějaká katastrofa, říkám si, plno lidí je zase pryč – stihli za ten svůj život něco krásného prožít, nebo o tom jen snili? Já vím, že kdybych oded' musel jen pracovat a nikam se nepodíval, mám už teď na co vzpomínat. Na každý den mé cesty můžu vzpomínat...

Dědeček tvou cestu velmi prožíval, ukazoval mi tvé dopisy a jeho dopisy tobě, byl na tebe hrdý. On sám hleděl stále dopředu, měl duši kluka a nikdy si na nic nestěžoval... Cítíš nějakou tu rodinnou nit, na kterou navazuješ?

Děda nám od malička říkával: „Vyjed'te do ciziny, ať poznáte život...“, kupoval nám baťůžky a bral nás na různé výlety. Někteří staří lidé už jen čekají na smrt, ale děda takový nebyl. Pořád bral život jako příležitost, pořád něco vymýšlel pro druhé, a naše rodina proto tak drží při sobě, což je hrozně důležité. Síly každému jednou dojdou a pak je důležitá chuť do života, a tu on měl... Když děda umřel, a já se nemohl vrátit domů na jeho pohřeb, řekl jsem si, že tu cestu dokončím stůj co stůj, protože děda by z toho měl radost...

A jaké jsou tvé sny teď?

Větší loď a delší trasy. Rád bych navštívil kamarády, které jsem potkal na své cestě...

Děkujeme za rozhovor.

/M

DIALOG KŘESŤANŮ A MUSLIMŮ

Nesnadný úkol o něm psát. Existuje vůbec? Je ochota vzájemně si naslouchat - nebo alespoň se jen slyšet?

Co o sobě víme? Vědí křesťané, že podle koránu přivede lidstvo k branám ráje sám Ježíš? Tuší muslimové, že podle evangelia je Bůh laskavější nad otce marnotratného syna? Ví prostý křesťan o úctě, kterou běžný muslim chová k Matce Ježíšově? A tuší pan Muhammad či Ibrahim, proč se křesťan nemusí ostychat nazvat Pána Boha Otcem?

Donedávna jsme neznali ani své vlastní tradice, natož abychom věděli o druhém. Střetávali jsme se na válečném poli, Evropa například po staletí odrážela turecké nebezpečí, a jeden o druhém jsme slyšeli jen to nejhorší (ojedinělé prorocké osobnosti typu Františka z Assisi na tom nemohly mnoho změnit). Do 2.Vatikánu (ne-li dodnes) jsme se povýšeně dívali i na nekatolické sesterské církve, natož abychom vyšli vstříc za práh křesťanství.

Dialog křesťanů a muslimů je obtížný. Velmi dobře si s nimi pohovoříte o rodině, o životě, o své práci. Obtíž nastane, dojde-li řeč k jádru věci, tedy k náboženství. Neuznáte-li na místě, že je pouze jeden Bůh a že Muhammad (Mohamed) je jeho Prorok, není dál o čem mluvit.

Ta zařatost a urputnost mi byla vždy nepřijemná. Nebyli jsme ale také takoví? Nedíváme se tu i do své vlastní minulosti? Nevidíme tu obdobu té naší, snad již překonané nesnášenlivosti, jako v zrcadle?

Rozhovor s muslimem je rozhovor s člověkem jiné doby. On nezažil renesanci, není dědicem osvícenství, není stoupencem občanské svobody. Není tedy ani svobodný ve své víře, jeho vztah k Bohu je sešňorovaný řadou pravidel, prostupuje nezbytně celý život osobní i společenský. Nedřívá má ještě i v nás někdy – ruku na srdce – tak trochu nostalgie po dobách, kdy oltář a trůn byly jedno? Oč silnější je to u muslimů.

Spadl na někoho dům, zemřely na cholera děti, stala se rodina obětí občanské války? Vše byla vůle Boží. O lidské svobodě se v islámu (=odevzdanost do vůle Boží) neuvažuje, nehraje tu žádnou roli. Pozvěte muslima na návštěvu. Nikdy neodpoví jinak než „inšalláh“ (bude-li Bůh chtít). Vypadá to krásně, zbožně. Ale nepočítá se při tom se svobodou dětí Božích, kterou jsme dostali jako dar.

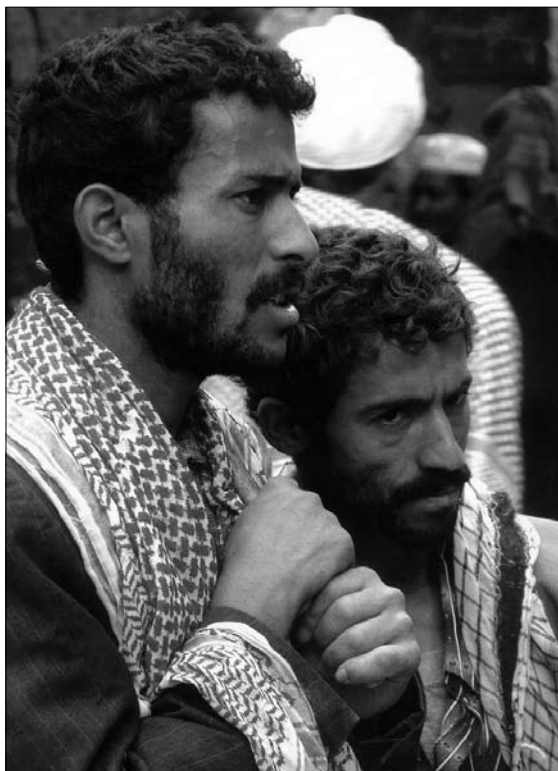
Co kdybychom se mohli setkat s tábořským hejtmanem z dob husitských válek. Anebo, dobrá, s někým umírněnějším, třeba z husitské Prahy. Myslím, že ani nejvýšeňší z nás by tu nic nesvedl. Byl by to dialog dvou odlišných epoch, které by si nemohly rozumět. Obávám se, že tak je tomu i v pokusu o rozhovor s islámskou stranou. Muslimové žijí v 15.století svého

letopočtu.

Máme tedy navrch? Vůbec ne. O svých slabostech a chybách víme a někdy jsou nám připomínány. Nedávno nás vídeňský imám upozornil, že jsme požívační a nechceme mít děti. Evropa se tak demograficky čím dál víc stává islámskou. V krizi jsou rodiny a mezilidské vztahy, v ostrém kontrastu k rodinám Orientu, kde až dojemná úcta k rodičům je základní daností. Propadáme čím dál víc masové komerční pseudozábavě, zatímco druhá strana ještě lpí na tradicích a živém slovu. V křesťanské Itálii odmítli na Štědrý den přijmout do nemocnice člověka bez dokladů, co kdyby nebyl solventní. Něco podobného by bylo u muslimů, dejme tomu o Ramadán, prakticky vyloučené.

A přesto jsme ve vztahu k muslimům v pozici staršího (a snad zkušenějšího) bratra. Osvícenství nám nejen vzalo, ale také dalo. Po dlouhém tápání jsme objevili, že svoboda či demokracie nejsou slova, kterých bychom se jako křesťané měli bát. Snad více než dříve jsme si uvědomili, že člověk stvořený k obrazu Božímu dostal od svého Tvůrce převzácny statek, totiž svobodu. Naši evangeličtí bratři ve víře dospěli k dnes pro nás samozřejmému poznání, že Božímu slovu lze lépe porozumět za pomoci moderní kritické vědy. Na již zmíněném 2. Vatikánu jsme pak udělali opožděný, ale důležitý krok v poznání, že i jiná náboženství jsou možnými cestami k Bohu, a přestali si dělat monopol na Ducha svatého. Urazili jsme nesnadnou, ale dlouhou cestu, na které jsme si mohli všimnout Ježíšova záměru nemít nás za služebníky a otroky, ale za své spojence a přátele.

Tuto zkušenost naši muslimští bratraci ve víře neudělali. Jejich víra je jasná a mantinely předem dané, my jsme podle koránu ti nevědomí, kacířsky věřící, neznalí. Měli by-

chom si být této základní myšlenkové situace současného muslima vědomí. Protože jsme starší, měli bychom být připraveni vyjít mu vstříc. Měl by z našeho chování vnímat naši poctivost a otevřenost, v žádném případě ne nadřazenost arogantního Západu – obvyklé klišé, jak nás vnímají. Měli bychom podle slov papeže hledat a zdůrazňovat to, co nás ve víře všechny spojuje. Tedy i vzájemně se poznávat, jinak to nejde.

Ale současně i trvat na své svobodě hovořit o druhém, třeba i o islámu, kriticky a otevřeně. Papež měl právo citovat v univerzitní přednášce středověkého byzantského císaře (pokud vím, islám se zejména v počátcích své historie skutečně šířil mečem a krví, ostatně i Muhammadovi v jedné bitvě probodli tvář a vyrazili dva zuby...). Dánské noviny měly právo uveřejnit neškodné karikatury Proroka, německá opera má právo nastudovat Mozartovu operu a nizozemský režisér měl právo natočit kritický dokument o postavení žen v islámu. Stejně tak i britský spisovatel měl právo napsat knihu, která by už dávno zapadla, kdyby nad ní v Iránu nevyhlásili na konci 80. let fatwu...

Je-li samozřejmostí stavba mešit v západní Evropě, trvejme trpělivě, ale rozhodně na právu postavit křesťanský kostel v zemích Orientu. Je-li možné konvertovat v Evropě na islám a neztratit přitom občanství ani život, trvejme na tomto právu i pro druhou stranu. Ptejme se umírněných muslimů žijících v Čechách, proč odmítají odsoudit útoky na New York z 11.zářní, nebo proč zcela otevřeně a veřejně mluví (v televizním rozhovoru s Tomášem Halíkem) o záměrech svého náboženství islamizovat Evropu, „po dobrém či po zlém“. Pátrejme po autoritách islámského světa, které by jasně odmítly násilí páchané jménem islámu (v Reflexu to za nás nedávno udělal J. X. Doležal, a žel nenašel). Ptejme se, proč jsou fatwou stíháni spisovatelé a novináři, zatímco se nenašel ani jeden jediný učenec, který by za islámskou stranu exkomunikoval arcibiskupa Usámu bin Ládína.

Je jasné, že výše zmíněné apely jsou výzvami především (ale nejen) pro naše (evropské) církevní a světské představitele. Myslím, že zejména vatikánská diplomacie bude i v souvislosti s papežovou návštěvou Turecka sonovat a hledat další mosty na východ. Je to nezbytné. Hledáme otevřené poctivé učence islámského světa, jejichž programem v pátečních kázáních nebude šířit nenávisť vůči Západu, ale naopak. Hledá se osobnost velikosti Gándhího, Jana Pavla II. či současného dalajlámy. A hledáme takové i ve vlastních řadách.

Nebude to běh na krátkou trať. Objeví-li však jednou pozemšťaně prostou pravdu, že druzí nejsou pomýlenci, které je třeba za každou cenu přivést na správnou cestu, bude to událost, která změní lidské dějiny. V opačném případě Pán Bůh s námi.

MURPYHO ZÁKONY O CÍRKVI

ZASEDACÍ POŘÁDEK V KOSTELÍCH

Murphyho zákon prázdných předních lavic:

Přední lavice, z níž je nejlépe vidět a slyšet, zpravidla zeje prázdnotou.

Výjimky ze zákona:

Přední lavice nezeje prázdnotou, jelikož v ní trůní:

- místní vzorová rodinka s dětmi;
- kostelnice a ministrant v jedné osobě se zvonečkem;
- potenciální svěťice farnosti, která se předmodlivá přede mši svatou, po mši svaté i při mši svaté. Ba co hůř: mnohdy neváhá pronášet s knězem i slova proměňování. Obvyklé poznávací atributy: galerie svatých obrázků rozložená okolo kancionálu, prokládaná devocionáliemi všeho druhu.

Zákon ucpaného vchodu:

Největší koncentrace věřících bývá vzadu v kostele, kde hermeticky ucívají prostor kolem hlavního vchodu, a na výzvy celebranta, že vepředu je místa dost, zásadně nereagují.

Pastoralistovo vysvětlení jevu ucpaného vchodu:

Někteří věřící se zřejmě shlédlí v jediné kladné postavě celníka z evangelií (viz Lk 18,9-14) a praktikují poněkud fundamentalisticky jeho následování. Jiní se tlačí vzadu ze strachu, aby na ně nemohlo být vztaženo Ježíšovo varovné slovo o farizejích: „Mají rádi přední místa v synagogách.“ (Mt 23,3)

Dodatek k zákonu:

Vyhledávaná místa jsou pak ještě za sloupy, v postranních kaplích a na kůru za varhanami, zřejmě v duchu hesla z desatera mladého

strážce hranic: „Vidět, ale nebýt viděn!“

Pravidlo „1 v 1“:

Zbylé lavice v kostele jsou obsazovány dle následujícího pořádku: v každé z nich se zpočátku usadí pouze jeden člověk a to tak, aby byl pokud možno co nejvíce vzdálen od ostatních věřících.

Nesporné výhody uspořádání „1 v 1“:

- při pozdravení pokoje není nutno podávat nikomu ruku;
- bratři a sestry v Kristu nemohou člověka rušit v individuálním zažívání mše svaté;
- ve vymírajících farnostech působí kostel optimisticky jako zcela zaplněný.

UNIVERZÁLNÍ BRATRSTVÍ KŘESŤANŮ

Paradox oslovování:

Titulování „bratře“ či „sestro“ v prostředí křesťanské církve či komunity signalizuje absenci rodinné atmosféry v daném prostředí.

Paradox titulování:

Všichni jsme bratři a sestry, ovšem bratry a sestry v církvi musíme rozlišovat na:

- sestry, spolusestry (neboli ctihodné sestry) a nespolusestry;
- sestry matky, matinky a ctihodné matky;
- matky generálské a generální;
- bratry, spolubratry a nespolubratry, tj. pateru a nepateru (br., P. nebo nic)
- bratry důstojné pány a veledůstojné pány (DP a VDP, v zámoří Rev.);
- nejdůstojnější pány (NDP);
- bratry úctyhodné (většinou bez titulu) a bratry ctihodné pány (CP);
- bratry Excellence (Excel.); pozor, nijak nesouvisí se softwarem, jde o titulování biskupů;
- bratry Eminence (S. E. = Jeho Výtečník);

oficiální titulování kardinálů;
j) bratra Svatého otce (S. S. = Jeho Svatost); titulování papeže, tedy římského biskupa.

Upozornění mons. Obezřetného:

a) Svatého otce nezaměňovat s Otcem svatým (tím nebeským). Záměna by mohla být osudná, neboť většinou jde přece jenom o dvě různé osoby.

b) Titul S. E. nutno rozlišovat od Š. E., tzv. „šedé eminence“: v druhém případě se jedná o osobu pohybující se spíše v zákulisí církevních struktur, odkud obsluhuje klíčové páky a táhla vnitrocírkevního dění. Pro tuto roli není biskupské ani jiné svěcení nezbytně nutné.

Orwellovo pravidlo stupňovaného bratrství:

Všichni jsou si rovni, ale někte-

ří jsou si poněkud rovnější.

Aplikace Orwellova pravidla na stavy a postavení v církvi:

- řeholní stav si je poněkud rovnější než laici;
- přechodní jáhni jsou si rovnější než jáhni trvalí (ženatí);
- kněží jsou si o dost rovnější než jáhni, řeholníci-nekněží a laici;
- biskupové jsou si neskonale rovnější než zbytek křesťanstva (někteří víc, někteří méně);
- kuriální biskupové a kardinálové jsou si v církvi úplně nejrovnější.

K přípravě na bohoslužby o nedělích a svátcích

neděle 4.3.	2. postní
7.15 h. Letohrad	Gn 15,5-18
8.45 h. Mistrovice	Ž 27
10.15 h. Orlice	Flp 3,17-4,1 Lk 9,28b-36

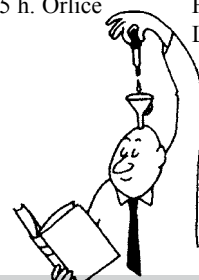
sobota 10.3.	18 h. Mistrovice
neděle 11.3.	3. postní
7.15 h. Letohrad	Ex 3,1-15
8.45 h. Lukavice	Ž 103
10.15 h. Orlice	1 Kor 10,1-12 Lk 13,1-9

sobota 17.3.	18 h. Lukavice
neděle 18.3.	4. postní
diecézní sbírka „Plošné pojištění 1“	
7.15 h. Letohrad	Joz 5,9a-12
8.45 h. Mistrovice	Ž 34
10.15 h. Orlice	2 Kor 5,17-21 Lk 15,1-3.11-32

pondělí 19.3.	Slavnost sv. Josefa
7.30 h. Letohrad	
sobota 24.3.	18 h. Mistrovice
neděle 25.3.	5. postní
7.15 h. Letohrad	Iz 43,16-21
8.45 h. Lukavice	Ž 126
10.15 h. Orlice	Flp 3,8-14 J 8,1-11

pondělí 25.	Slavnost Zvěstování Páně
7.30 h. Letohrad	

sobota 31.3.	18 h. Lukavice
neděle 1.4.	Květná neděle
7.15 h. Letohrad	Iz 50,4-7
8.45 h. Mistrovice	Ž 22
10.15 h. Orlice	Flp 2,6-11 Lk 22,14- 23,56

Okénko do farnosti - Vydavatel Farnost sv. Václava v Letohradě

Adresa redakce: Václavské náměstí 57, 561 51 Letohrad • Redakce: Iva Marková, Miloslava Šejvlová, Václav Vacek, jazyková úprava Jana Kalousková, e-mail: ivamarkova@tiscali.cz • digitální podobu naleznete na www.letohrad.farnost.cz
Rejstříkové č. MK ČR E 12797 • Sazba: JPG, Tisk: Grantis s.r.o. tel. 465 525 741